

vedrørende opfyldelsen af generalforsamlingens resolution af 20. november 1959 om spørgsmålet om nedrustning. Den 19. juli 1960 anmodede Indien om optagelse på dagsordenen af spørgsmålet om indstilling af kernevåbenforsøg; den 15. august 1960 anmodede Irland om optagelse af spørgsmålet om forhindring af den videre udbredelse af kernevåben, og den 21. september 1960 blev nedrustningskommissionens rapport føjet til dagsordenen.

Nedrustningsproblemerne havde således en fremtrædende plads på 15. plenarforsamlings dagsorden og afspejledes i de fleste landes indlæg under generaldebatten i plenarforsamlingen.

Det substantielle grundlag for forhandlingerne under 15. plenarforsamling var nedrustningsprogrammer af samme type som de fra 14. plenarforsamling kendte programmer i tredelte faser. *Præsident Dwight D. Eisenhower* henviste i sit indlæg under generaldebatten til det amerikanske nedrustningsforslag af 27. juni 1960, som USA fremdeles opretholdt, og han fremsatte bl. a. en udtalelse om, at verdensrummet ikke skulle kunne inddrages i militære forberedelser.

I forbindelse med *ministerpræsident N. S. Krushchevs* indlæg i generaldebatten i forsamlingen den 24. september 1960 udsendtes to FN-dokumenter: en sovjetisk erklæring om nedrustningsspørgsmålet og et dokument indeholdende Sovjetunionens grundlæggende principper for en aftale om fuldstændig nedrustning.

Hovedtrækkene i disse var i teknisk henseende efter sagens natur de samme som i tidligere forslag. Problemstillingen fremgår nærmere af nedenstående på grundlag af diskussionen i første udvalg.

Foruden den reelle side af nedrustningen forelå for 15. plenarforsamling bl. a. under hensyn til den indre politiske situation i USA spørgsmålet om at holde forhandlingsmaskineriet i gang, og denne proceduremæssige side af spørgsmålet blev, som forholdene var, et væsentligt element i forhandlingerne.

I. Resolutionsudkast vedrørende nedrustningsspørgsmålet.

(A) Den 26. september udsendtes et *sovjetisk resolutionsudkast* om at udvide ti-magtskomiteen (Bulgarien, Canada, Czeko-

slovakiet, Frankrig, Italien, Polen, Rumænien, Storbritannien, USA og USSR) med følgende fem neutrale lande: Indien, Indonesien, Den forenede arabiske Republik, Ghana og Mexico.

I sit sidste indlæg under generaldebatten den 13. oktober omtalte ministerpræsident Khrushchev et samtidig udsendt resolutionsudkast fra Sovjetunionen. Dette blev sammen med et resolutionsudkast, fremsat af Italien, Storbritannien og De Forenede Stater, den 14. oktober genstand for en langvarig diskussion i første udvalg.

Begge resolutionsudkast indeholder seks vejledende principper for nedrustningsdrøftelserne.

(B) Sovjetunionens resolutionsudkast.

Det sovjetiske forslag indeholdt en anmodning til regeringerne om at udfolde bestræbelser for at opnå en konstruktiv løsning af spørgsmålet om en almindelig og fuldstændig afrustning på grundlag af følgende principper:

opløsning af alle væbnede styrker, tilintetgørelse af al udrustning, ophør med krigsproduktion, nedlæggelse af alle udenlandske baser på andre staters territorium, forbud mod kerne-, kemiske, bakteriologiske og raketvåben, ophør med fremstilling heraf, ødelæggelse af lagre af sådanne våben samt af alle midler til fremføring deraf, ophævelse af institutioner til organisering af militære forhold, forbud mod soldateruddannelse og ophør med anvendelse af pengemidler til militære formål;

afrustningsforanstaltningerne skal gennemføres i en fastlagt rækkefølge, i faser, og inden for en bestemt tidsfrist og skal for kernevåbens og konventionelle våbens vedkommende afbalanceres således, at ingen stat eller gruppe af stater opnår en militær fordel, og at der gives sikkerhed for alle i lige omfang;

afrustningen skal fra først til sidst gennemføres under international kontrol, hvis omfang skal svare til omfanget og naturen af de skridt, der tages i hver enkelt fase; en international organisation til at udøve kontrol med og inspektion af nedrustning skal oprettes under FN med deltagelse fra alle stater;